

Respond
Answer
Check
Encourage

На нашу думку, така організація самостійної роботи магістрантів з «Ділової англійської мови» як структурного компонента навчального процесу з іноземних мов, сприятиме ефективній підготовці магістрантів, майбутніх висококваліфікованих фахівців, здатних конкурувати на міжнародному ринку праці в умовах інтеграційних процесів.

Перспективною може стати організація самостійної індивідуальної роботи студентів у процесі дистанційного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – Київ, 2003. – 261 с.
2. English for Specific Purposes. – К., 2005. – 108 с.

УДК 811.112.2 : 371.671] : 004

Палій О. А., Плотников Є. О.
Ніжинський державний
університет імені Миколи Гоголя

КОМП'ЮТЕРНІ НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ЯК СКЛАДОВА НМК З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ

У статті представлено та обґрунтовано комп'ютерну складову навчально-методичного комплексу, призначеного для учнів шкіл, що вивчають німецьку мову як другу іноземну. Запропоновані комп'ютерні матеріали поєднують переваги мультимедійних навчальних засобів і навчального Інтернет сайту. Проаналізовано структуру, технічне оформлення та змістове наповнення зазначених матеріалів.

Ключові слова: німецька мова як друга іноземна, навчально-методичний комплекс, комп'ютерні навчальні матеріали.

Палій О. А., Плотников Е. А. Компьютерные учебные материалы – составляющая УМК по немецкому языку как второму иностранному. В статье представлена и обоснована компьютерная составляющая учебно-методического комплекса, предназначенного для учеников школ, изучающих немецкий язык как второй иностранный. Данные компьютерные учебные материалы имеют преимущества как мультимедийных средств обучения, так и учебного Интернет сайта. Проанализирована структура, техническое оформление и смысловое наполнение указанных материалов.

Ключевые слова: немецкий язык как второй иностранный, учебно-методический комплекс, компьютерные учебные материалы.

Paliy O., Plotnikov Ye. Multimedia tutorial supplements as a part of the language course for learners of German as a second foreign language. The article presents and specifies the multimedia tutorial supplements keyed to the textbook (language course for learners of German as a second foreign language). The supplements exploit the benefits of multimedia presentation of learning materials organized as a part of an educational website. The structure as well as the components and both technological and pedagogical features of the supplements are analyzed.

Key words: German as a second foreign language, language course, educational multimedia.

Сучасний навчально-методичний комплекс (НМК) з іноземної мови відповідно до вимог навчальної програми має бути орієнтованим на формування в учнів комунікативної компетенції, спрямованим на ефективне оволодіння іноземною мовою як засобом комунікації, інструментом спілкування.

Саме на таких засадах було створено НМК для учнів загальноосвітніх навчальних закладів, що вивчають німецьку мову як другу іноземну авторів М.М. Сидоренко та О.А. Палія.

До НМК з німецької мови для учнів основної школи входять:

- підручник;
- робочий зошит;
- методичний посібник для вчителя;
- аудіозапис діалогів, пісень, текстів для читання та аудіювання;

Невід'ємним компонентом НМК є програмовані комп'ютерні навчальні матеріали, розроблені на основі інструментальних засобів, таких як *Articulate Storyline*, *Articulate Studio*, *Adobe Captivate* тощо.

Отже, **метою** статті є загальний опис комп'ютерної складової НМК з німецької мови як другої іноземної.

Теоретичний доробок багатьох дослідників, які вивчали аналіз, оцінювання та створення НМК з ІМ (Н.Ф. Бориско, В.Г. Редько, Л.В. Биркун, Я. Кодлюк, О.Я. Савченко, І.Л. Бим, В.П. Беспалько, Н.Д. Гальскова, Д.Д. Зуєв, Р.К. Міньяр-Белоручев, З.М. Никитенко, М.В. Якушев; Г. Нойнер, Г. Хунфельд, М. Дусценко, К. Нодари, Л. Гьотце, Б. Каст, М. Льюшман, Б.-Д. Мюллер, Г. Функ та ін.), а також особливості та способи використання комп'ютерних засобів навчання іноземних мов (К. Бітті, В. Грісхабер, П. Груба, Л. Джоунс,

Є.С. Полат, П.І. Сердюков, Т. Хайфт, Г.С. Чекаль, К. Шапель та ін.), склали підґрунтя розробки та реалізації запропонованих комп’ютерних навчальних матеріалів.

Як і інші компоненти зазначеного НМК, комп’ютерні навчальні матеріали орієнтовані на розв’язання завдань, визначених Концепцією навчання другої іноземної мови, та покликані сформувати комунікативні навички і розвинути вміння, обумовлені чинною програмою з німецької як другої іноземної мови для загальноосвітніх навчальних закладів. Пріоритетним є формування в учнів комунікативної компетенції у процесі навчання другої іноземної мови на основі комунікативних умінь, сформованих у рідній мові та основній іноземній, а також на основі загальнонавчальних умінь і навичок як на міжмовному, так і міжпредметному рівнях.

Навчання із використанням запропонованих комп’ютерних матеріалів передбачає наявність трьох основних компонентів: комп’ютера, мережі передачі інформації і, власне, самих вправ. Сукупно вони утворюють інформаційно-інструментальне мультимедійне навчальне середовище, що забезпечує навчальну діяльність студента та контроль цієї навчальної діяльності [1]. Кожна вправа є окремим елементом мультимедійного навчального середовища, що реалізується на базі системи дистанційного навчання, як наприклад, *Moodle*. Незважаючи на назву, використання подібної системи не обов’язково передбачає дистанційну організацію процесу формування іншомовної комунікативної компетенції, проте дозволяє порівняно легко організувати та детально відслідковувати самостійну роботу учнів, забезпечивши їх навчальною інформацією в різних форматах, що досить важко зробити в звичайних умовах. Окрім того, розміщення КНМ у такій системі дозволяє уникнути багатьох проблем технічного характеру, пов’язаних з обмеженнями щодо операційної системи та встановленого програмного забезпечення, оскільки отримати доступ до КНМ може будь-який користувач, що зареєстрований у системі і має доступ до мережі Інтернет зі стаціонарного комп’ютера або мобільного пристрою.

Запропоновані навчальні матеріали структуровані відповідно до року навчання (класу) учнів. У межах кожного року КНМ поділяються на розділи («*Modul*»), тематика яких відповідає чинній Програмі з німецької мови як другої іноземної і охоплює запропоновані у ній теми спілкування. Основними компонентами кожного розділу КНМ є вправи та довідково-інформаційні блоки. Останні можна розподілити за такими напрямками:

- 1) довідники, що містять пояснення граматичних явищ німецької мови;
- 2) пояснення та/або переклад нових лексичних одиниць (словники та глосарії);
- 3) довідники з інформацією соціокультурного та країнознавчого характеру;
- 4) засоби орієнтації та підтримки, наприклад, інтерактивні графіки, діаграми та інша статична та динамічна графіка;
- 5) засоби допомоги у користуванні КНМ, представлені окремими файлами-поясненнями різних аспектів роботи навчального середовища, а також контекстуальні підказки розташовані безпосередньо у кожному завданні.

Приклад граматичного довідника (комп’ютерні матеріали до НМК для 7 класу) наведено на рис. 1.

Рисунок 1. Зразок граматичного довідника у НМК

Наявні в КНМ вправи спираються, з одного боку, на вимоги до вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь, запропоновані Н. К. Скляренко [2], а з іншого, – на комунікативний, особистісно орієнтований, діяльнісно орієнтований і культурологічний підходи як на підґрунтя формування іншомовної комунікативної компетенції учнів.

Вправи у межах запропонованих КНМ характеризуються: *інтерактивністю*, що проявляється у наданні користувачам можливості взаємодіяти з матеріалом, який повинен бути засвоєний; *наявністю зворотного зв'язку* як засобу, який здатний забезпечити пояснення того чи іншого мовного або мовленнєвого явища у відповідь на помилку учнів [4]; *елементами адаптивності*, що дозволяють надавати учням у процесі навчання лише ті матеріали, які відповідають їхньому рівню володіння мовою [3]; *експліцитним навчанням граматики* іноземної мови, що є особливо необхідним у контексті навчання флективних мов, наприклад, німецької [5].

У навчальних матеріалах використано такі види комп'ютерних вправ, як упізнання, альтернативний вибір, множинний вибір, зіставлення, завершення, заповнення пропусків, редагування, повне або часткове відновлення тексту. Наведемо приклади деяких з них.

Приклад 1 (8 клас, розділ «*Rund um das Essen*»)

Мета: перевірка розуміння іншомовного аудитивного тексту.

Тип вправи: умовно-комунікативна рецептивна.

Вид вправи: заповнення таблиці відповідно до сприйнятої інформації, альтернативний вибір.

Завдання: Hör zu und kreuze an.

Спосіб виконання: Учні заповнюють таблицю на післятекстовому етапі аудіювання іншомовного тексту (рис. 2), співвідносячи подані речення, наприклад, до однієї із двох категорій («*richtig*» або «*falsch*»).

У випадку помилки учні отримують зворотний зв'язок у вигляді відповідного фрагменту аудитивного тексту та повертаються до виконання завдання. Учні можуть перейти до наступного завдання лише у разі правильної відповіді.

	richtig	falsch
Familie Petrenko hat eine Party organisiert.	✓	
Die Mutter von Taras hat verschiedene Salate gemacht.		✓
Man hat viele Gäste eingeladen.		✓
Man hat nur Mineralwasser und Limonade getrunken.	✓	
Beim Essen hat man viel gesprochen und diskutiert.	✓	
Erst spät am Abend sind alle nach Hause gegangen.		✓

Hör zu und kreuze an.

Lektion 5

Рисунок 2. Зразок вправи на альтернативний вибір

Приклад 2 (9 клас, розділ «*Augen auf! Kauf ist Kauf!*»)

Мета: формування навичок вживання нових лексичних одиниць з теми.

Тип вправи: умовно-комунікативна рецептивно-репродуктивна.

Вид вправи: заповнення пропусків у тексті з використанням необхідних лексичних одиниць.

Завдання: Ergänze den Text mit den angegebenen Wörtern.

Ich *helfe* meinen Eltern immer gern. Heute bat _____ meine Mutter, Lebensmittel zu _____. Ich gehe in den _____. In der _____ kaufte ich 2 Becher Joghurt, 1 Beutel Milch, 1/2 Pfd. Butter und 1/3 kg Käse. Hier ist alles _____. In der Abteilung für _____ kaufte ich 400 Gramm Wurst und 1/2 kg Schinken. In der _____ für Brot und Backwaren kaufte ich _____. Es _____ noch warm. In der Obst- und Gemüseabteilung kaufte ich ein Kilo _____. Ich _____ alles an der Kasse. Das _____ zusammen 79 Euro. Ich gab der Kassiererin 100 Euro. Die Kassiererin gab mir den Rest 21 Euro heraus. Die _____ war mit mir zufrieden.

helfe / Supermarkt / frisch / Wurstwaren / Milchhandlung / bezahlte / machte / Bananen / kaufen / Abteilung / mich / war / Brot; / Mutter.

Спосіб виконання: Учні читають текст і заповнюють пропуски в ньому, обираючи один із запропонованих варіантів (рис. 3). Якщо для заповнення пропуску в тексті обрано неправильний варіант, учні отримують безпосередній зворотний зв'язок з поясненням певного соціокультурного феномену та можливість виконати завдання повторно.

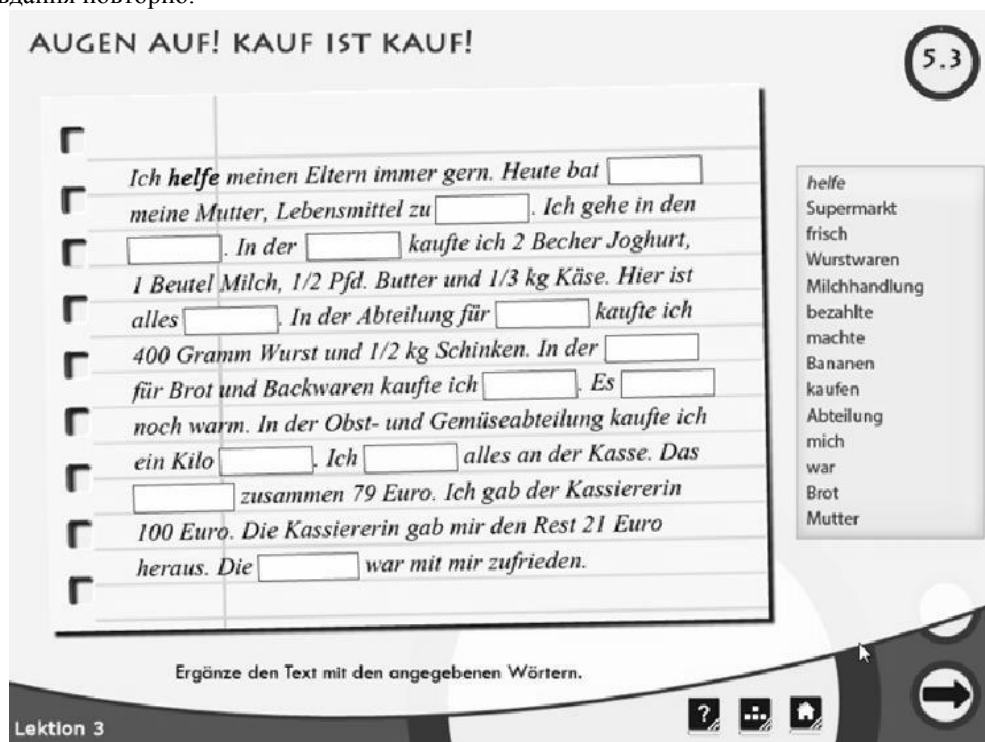

Рисунок 3. Зразок вправи на заповнення пропусків

Приклад 3 (6 клас, розділ «Haustiere»)

Мета: встановлення значення нових лексичних одиниць, побудова мовно-зображальних зв'язків у свідомості учнів.

Тип вправи: некомунікативна рецептивно-репродуктивна.

Вид вправи: зіставлення графічних елементів з новими лексичними одиницями.

Завдання: Was fressen die Haustiere?

Спосіб виконання: Учні зіставляють подані зображення домашніх тварин (серед яких: кіт, собака, хом'як, кінь, папуга та інші) з назвами продуктів, які вони можуть вживати у їжу. При наведенні курсора миші на відповідному слові учні отримують контекстуальну підказку у вигляді графічного зображення відповідного продукту харчування (рис. 4).

У випадку помилки, учні отримують зворотний зв'язок у вигляді мультимедійного анімованого пояснення та повертаються до виконання завдання.

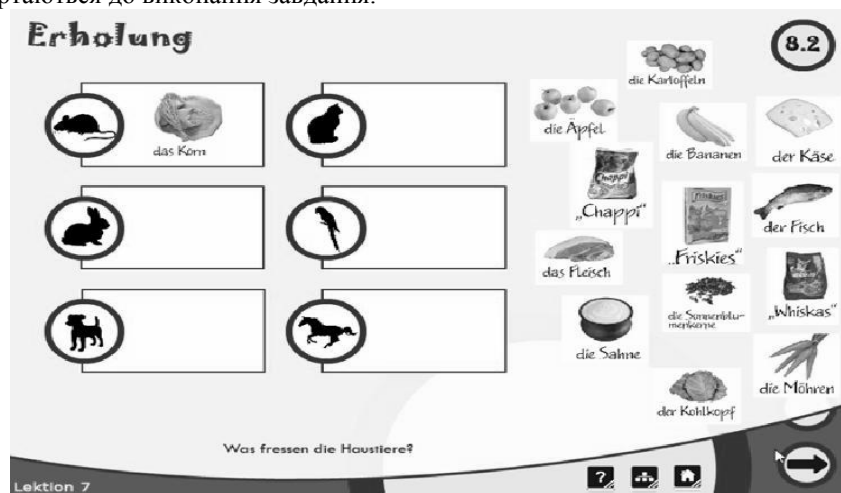

Рисунок 4. Зразок вправи на зіставлення

Навігація користувачів у КНМ здійснюється за допомогою спеціальної панелі, що дозволяє у будь-який момент перейти до головного меню, проглянути зміст розділу, перейти до іншого завдання, проглянути довідкові ресурси або файли допомоги.

КНМ супроводжуються статичною та динамічною графікою, автентичними аудіо- та відеофрагментами.

Таким чином, ми розглянули один з варіантів комп'ютерної складової навчально-методичного комплексу з німецької мови як другої іноземної для учнів основної школи. Інші можливі варіанти та комбінації потребують подальших досліджень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Попов Н.С. Методика разработки мультимедийных учебных пособий : [монографія] / Н.С. Попов, Р.П. Мильруд, Л.Н. Чуксина. – М. : Изд-во Машиностроение-1, 2002.
2. Складенко Н.К. Сучасні вимоги до вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь / Н.К. Складенко // Іноземні мови. – 1999. – №3. – С. 3–7
3. Cristea A. Authoring of adaptive hypermedia [Електронний ресурс] / Alexandra Cristea // Educational Technology & Society. – July, 2005. – Vol. 8, №. 3. – P. 6–8 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ifets.ieee.org/periodical/8-3/ets_8_3.pdf
4. Sauro S. Computer-mediated corrective feedback and the development of L2 grammar / Shannon Sauro // Language learning & technology. – February, 2009. – Vol. 13, №. 1. – P. 96–120 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://llt.msu.edu/vol13num1/sauro.pdf>
5. VanPatten B. Form-meaning connections in second language acquisition / B. VanPatten, J. Williams, S. Rott // Form-meaning connections in second language acquisition [edited by Bill VanPatten ... et al.]. – Mahwah, New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates, 2004. – P. 1–26.

УДК: 378:811.111:316:77(045)

Vasylyshyna N.

SELF-DEFINED AND INDIVIDUAL LEARNING IN THE PROCESS OF ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES STUDYING BY FUTURE INTERNATIONAL RELATIONS SPECIALISTS

The article under consideration deals with the urgent problem of self-defined and independent learning implementation into the English for specific purposes studying process. The topicality of this survey is proved by depicting the differences and special features of both notions.

Key words: self-defined learning; individual learning; skills; teacher-dominated; learner-centered; monitoring; teacher-controller; teacher-facilitator; project work; hitchhikers; motivation.

Василишина Н. М. Самостоятельная и индивидуальная работа будущих специалистов по международным отношениям в процессе изучения профессионального иностранного языка. В статье рассматривается актуальная проблема организации самостоятельной и индивидуальной работы в процессе изучения профессионального иностранного языка. Актуальность данного исследования доказана выделением различий и особенностей обоих понятий.

Ключевые слова: самостоятельное обучение, индивидуальное обучение, навыки; доминирование учителя, учащиеся, мониторинг, учитель-контролер, учитель-ведущий, проектная работа, следовательно, мотивация.

Василишина Н. М. Самостійна та індивідуальна робота майбутніх фахівців з міжнародних відносин у процесі оволодіння професійною іноземною мовою. У статті розглядається актуальна проблема застосування самостійної та індивідуальної роботи у процесі вивчення професійної іноземної мови. Значущість дослідження визначається виокремленням відмінностей та особливих ознак обох явищ.

Ключові слова: самостійна робота, індивідуальне навчання, навички, домінування викладача, учні, моніторинг, учитель-контролер, учитель-ведучий, проектна робота, слідчий, мотивація.

There are a number of different terms used to describe independent learning, the most common being ‘self-regulated learning’. All these different terms describe very similar themes and processes, including students having an understanding of their learning; being motivated to take responsibility for their learning; and working with teachers to structure their learning environment. There is a consensus in the literature that independent learning does not involve students merely working alone. Instead, the important role teachers can play in enabling and supporting independent learning is stressed.

Models of independent learning build on the theoretical notion of learning styles. Of the many theories of learning styles, some suggest that individuals have different ways of learning, such as through written text or through imagery. This conceptualisation of learning has provided a useful basis for teachers and pupils to talk about learning. Pintrich (2000) proposes a theoretical model of self-regulated learning that emphasises the importance of individuals planning, self-monitoring, controlling and evaluating their learning activities. Zimmerman (2002) extends Pintrich’s model by emphasising the importance of motivation within self-regulation. Zimmerman suggests that motivation influences the three phases of self-regulation: forethought, performance and self-reflection **Aim of the article.** But, besides all these numerous thoughts, ideas, theories concerning independent learning, the matter of self-directed and independent learning of English for specific purposes by future international relations experts. So, the main purpose of